

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyně Mgr. Ing. Silvie Svobodové a JUDr. Ivanky Havlíkové v právní věci

žalobkyně: **M. K.**
státní příslušnost Ukrajina

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti žalobkyně o udělení dočasné ochrany z důvodu nepřijatelnosti žádosti,

takto:

- I.** Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 15. 9. 2025 její žádost o udělení dočasné ochrany, zaevidovanou pod č. j. OAM-0417664/DO-2025, z důvodu nepřijatelnosti žádosti, byl nezákonný.
- II.** Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobkyně o udělení dočasné ochrany ze dne 15. 9. 2025, zaevidované pod č. j. OAM-0417664/DO-2025.
- III.** Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně se žalobou podanou dne 6. 11. 2025 u Městského soudu v Praze (dále jen „soud“) domáhala ochrany před nezákonným zásahem, který spatřovala v tom, že jí žalovaný vrátil její žádost o udělení dočasné ochrany ze dne 15. 9. 2025, zaevidovanou pod č. j. OAM-0417664/DO-2025, jako nepřijatelnou ve smyslu § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“) z důvodu, že žalobkyně je nebo byla držitelkou dočasné ochrany v jiném členském státě EU nebo Schengenského prostoru a bylo učiněno prohlášení podle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. (dále jen „zásah“). Zároveň žalobkyně požadovala, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejích práv, a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o udělení dočasné ochrany.

II. Žaloba

2. Žalobkyně je občankou Ukrajiny. V podané žalobě uvedla, že krátce po vypuknutí válečného konfliktu uprchla do Estonska, kde se usadila. Jelikož však chtěla pokračovat ve studiích, přesídlila do České republiky, kde byla přijata na studium přípravného jazykového kurzu s plánem pokračovat ve studiu na VŠ. Dočasnou ochranu udělenou jí v Estonsku žalobkyně proto zrušila a požádala o udělení pobytového oprávnění za účelem dočasné ochrany bezprostředně po příchodu do ČR.
3. Žalobkyně dále uvedla, že je jí známa výluka žádostí o dočasnou ochranu ze soudního přezkumu dle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb., tuto výlukou ovšem označila za rozpornou s unijním právem s poukazem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ze dne 27. 2. 2025 ve věci C-753/23, *Krasiliva*.
4. Ohledně věci samé žalobkyně namítla, že § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. je v rozporu s unijním právem a nelze jej proto aplikovat. Následně odkázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále též jen „NSS“) ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42 a č. j. 1 Azs 366/2024-42, na něž navázaly již desítky dalších rozsudků Nejvyššího správního soudu i Městského soudu v Praze. Z této ustálené judikatury plyne, že žalovaný nemůže považovat žádost o dočasnou ochranu za nepřijatelnou jen proto, že občan Ukrajiny má nebo dříve měl dočasnou ochranu v jiném členském státě. Unijní právo neomezuje druhotný pohyb držitelů dočasné ochrany, neumožňuje toliko současné čerpání výhod spojených s dočasnou ochranou ve vícero zemích současně. Na tom nic nezměnilo ani přijetí prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 ze dne 15. července 2025 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 (dále jen „prováděcí rozhodnutí 2025/1460“).
5. Důsledek nově přijaté úpravy je stejný jako v případě § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) Legis Ukrajina, tj. nemožnost získat dočasnou ochranu v případě, že ji občan Ukrajiny má nebo dříve měl udělenou v jiné zemi. Ze směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001, o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice

o dočasné ochraně“) však neplyne, že by státy měly mít možnost zasílat Evropské komisi oznámení o hrozícím vyčerpání kapacit a že by následně směly žádost o dočasnou ochranu bez dalšího odmítat. Směrnice o dočasné ochraně nepředpokládá postup, který svévolně zvolila Česká republika, tj. náhlé oznámení hrozícího vyčerpání kapacit Evropské komisi a zamezení určité kategorii vysídlených osob v získání dočasné ochrany. Reakce na případné vyčerpání kapacit některého z členských států má vzejít ze strany orgánů Unie, nikoliv z iniciativy jednoho členského státu. Oznámení učiněné Českou republikou dle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. nemá žádný právní význam, protože § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. odporuje unijnímu právu.

6. Žalovaný proto nemohl žádost žalobkyně o poskytnutí dočasné ochrany považovat za nepřijatelnou, a pokud tak učinil, byl tento postup nezákonným zásahem.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl žalobu zamítnout. Poukázal na skutečnost, že žalobkyně figuruje v platformě pro výměnu informací o držitelích dočasné ochrany mezi členskými státy (Temporary Protection Platform) jako bývalá držitelka dočasné ochrany v Estonsku. Svědčí o tom znak „tp“ uvedený v rubrice „*Type of protection*“.
8. Pro naplnění důvodu nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. je pak stěžejní, že žalobkyně dočasnou ochranu v jiném členském státě získala. Žalovaný v této souvislosti odkázal na § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. a uvedl, že oznámení dle tohoto ustanovení zveřejnil a dne 25. 8. 2025 odeslal Evropské komisi.
9. Aplikované ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. je dle názoru žalovaného souladné s unijním právem, neboť z unijního práva samotného nevyplývá osobám, které již v jiném členském státě využily práv vyplývajících z dočasné ochrany, zejména pak získaly povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, právo na získání stejného pobytového oprávnění s výjimkou sloučení rodiny či humanitárních důvodů a situace přemístění podle čl. 26 směrnice o dočasné ochraně. Toto právo nevyplývá z textu směrnice o dočasné ochraně ani implicitně. Svědčí o tom samotná textace čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně. Pokud by toto ustanovení mělo dopadat i na osoby, které již toto pobytové oprávnění získaly v jiném členském státě, muselo by znít jinak a především by nesměla být součástí směrnice o dočasné ochraně ustanovení čl. 15 a čl. 26.
10. Jelikož právo sekundárního pohybu v rámci EU držitelům dočasné ochrany neplyne přímo ze směrnice o dočasné ochraně, je podle žalovaného otázkou, zda jej lze skutečně dovodit jen z toho, že se členské státy dohodly neaplikovat čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Tento článek upravuje pouze povinnosti členských států navzájem a nic dalšího z něj nevyplývá. Na držitele oprávnění k pobytu může mít nanejvýše zprostředkovaný vliv a neaplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně nemůže založit osobě požívající dočasné ochrany, které bylo vydáno povolení k pobytu podle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně jedním členským státem, právo získat toto povolení v jiném členském státě. Žalovaný pak poukázal na to, že právě z dohody členských států o neaplikování čl. 11 směrnice o dočasné ochraně Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dovozuje existenci práva na přemístění do jiného členského státu a získání nového povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v členském státě, kam se cizinec přemísť.
11. Žalovaný dále zdůraznil, že pro oblast týkající se druhotných pohybů byly prováděcím rozhodnutím 2025/1460 přijaty dva nové recitály (č. 5 a č. 6), z nichž je jasně patrná vůle

členských států jakožto účastníků dohody o neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně nepředávat si neoprávněně pobývajícím držitelé povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany a nic víc. Protože nové recitály prováděcího rozhodnutí 2025/1460 nejsou součástí normativního textu tohoto prováděcího rozhodnutí, ale slouží jako vodítka pro výklad, je zřejmé, že nejsou vázány na účinnost samotného prováděcího rozhodnutí 2025/1460, do jehož textu byly začleněny. Jejich text tedy dodatečně osvětluje význam dohody členských států o neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně a poukazuje na to, že druhotný pohyb držitelů oprávnění k pobytu z dočasné ochrany je nežádoucí.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

12. Městský soud v Praze v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) přezkoumal tvrzený zásah, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
13. Předně je třeba uvést, že žaloba v této věci je přípustná. SDEU v rozsudku *Krasiliva* dovodil, že čl. 47 Listiny základních práv EU vyžaduje, aby osoba žádající o dočasnou ochranu ve smyslu směrnice o dočasné ochraně měla přístup k účinné soudní ochraně. Ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. je tedy rozporné s čl. 47 Listiny základních práv EU, a soud proto neaplikoval soudní výluky dle uvedeného ustanovení. Pro úplnost lze dodat, že Nejvyšší správní soud v tomto směru v reakci na rozsudek *Krasiliva* překonal svou dřívější opačnou judikaturu a dovodil, že soudní výluky nelze aplikovat (viz jeho rozsudek ze dne 3. 4. 2025 č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS). Tyto závěry je třeba v otázce přípustnosti vztáhnout i na věci týkající se nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb.
14. Po posouzení věci sám soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
15. O podané žalobě rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci s takovým postupem souhlasili (jejich souhlas byl v souladu s § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. presumován). Soud neshledal potřebu nařídit jednání ani za účelem provádění dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, který žalobkyně u žalovaného podala a který jí žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby tak záleží na zodpovězení právní otázky.
16. Jelikož je zjevné, že si žalovaný dosud neosvojil závěry dosavadní judikatury k nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb., soud mu i v kontextu nynějšího případu připomíná již citovaný rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, ze dne 3. 4. 2025 č. j. 1 Azs 174/2024-42 a č. j. 1 Azs 336/2024-42, a mnoha dalších, v nichž podrobně posoudil (ne)soulad § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. s uniijním právem a své závěry strukturovaně a přesvědčivě odůvodnil. Městský soud v Praze tyto závěry následoval například v rozsudcích ze dne 23. 4. 2025 č. j. 10 A 6/2025-61, ze dne 29. 4. 2025 č. j. 3 A 79/2024-46, ze dne 30. 4. 2025 č. j. 17 A 10/2024-50 nebo ze dne 7. 5. 2025 č. j. 11 A 110/2024-44. Posléze zohlednil také novou navazující argumentaci žalovaného, a to v rozsudcích ze dne 16. 5. 2025 č. j. 10 A 42/2025-33, ze dne 20. 5. 2025 č. j. 5 A 42/2025-39, ze dne 3. 6. 2025 č. j. 18 A 22/2025-52, ze dne 17. 6. 2025 č. j. 10 A 56/2025-39, ze dne 1. 7. 2025 č. j. 15 A 58/2025, ze dne 17. 7. 2025 č. j. 18 A 49/2025-33, ze dne 11. 9. 2025 č. j. 17 A 97/2025 – 33 nebo ze dne 26. 11. 2025, č.

j. 15A 157/2025 - 29. Soud v nyní projednávané věci neshledal důvod se od závěrů vyjádřených v těchto rozhodnutích odchylovat, proto na ně bude dílem odkazovat a dílem je stručně zopakuje.

17. Ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
18. První, druhá, čtvrtá a pátá podmínka jsou v projednávané věci splněny. Vrácení žádosti o dočasnou ochranu pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do práv žalobkyně. Svou povahou tento úkon žalovaného, který je nepochybně zaměřen přímo proti žalobkyni, není rozhodnutím a jeho zákonnost je přezkoumatelná v řízení o zásahové žalobě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52).
19. Zbývá tedy posoudit podmínku třetí, tj. zákonnost postupu žalovaného. Klíčovou otázkou je, zda žalovaný použil institut nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. v rozporu s právem EU či nikoli. Soud připomíná, že dle § 5 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. je žádost o udělení dočasné ochrany nepřijatelná, jestliže
 - c) je podána cizincem, který *o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,*
 - d) je podána cizincem, kterému *byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,*
 - f) je podána cizincem, který *je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu,* poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.
20. Jakkoliv se v projednávané věci soud zabývá nepřijatelností žádosti podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb., na tento důvod nepřijatelnosti je třeba – i s ohledem na jeho vymezení – nahlížet v souladu s dosavadní judikaturou k důvodům nepřijatelnosti podle písm. c) a d) téhož ustanovení. Ostatně i žalovaný ve vyjádření k žalobě omezil většinu svých argumentů na to, že z práva EU neplyne právo žadatelů přemístit se do jiného členského státu (sekundární pohyb).
21. Přestože žalovaný shledal žalobcovu žádost nepřijatelnou podle nového důvodu nepřijatelnosti [§ 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb.], na posouzení žaloby plně dopadají východiska dřívější „dubnové“ judikatury. Ta se uplatní proto, že § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. stejně jako důvody nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) vylučuje z věcného přezkumu žádosti cizinců, kteří *jsou* nebo *byli* držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě EU (*první podmínka*). K této původní (byt' formulačně upravené) podmínce pak v podobě nepřijatelnosti podle písm. f) přibyla další nová (svou povahou kumulativní) podmínka, aby žádosti o dočasnou ochranu, která splnila první podmínku, předcházelo také oznámení podle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb., kterým Ministerstvo vnitra vyrozumělo Evropskou komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích

z hromadného přílivu vysídlených osob a o potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy (*druhá podmínka*).

22. Úvahy žalovaného stran neupravení druhotného pohybu ve směrnici o dočasné ochraně jsou s výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu v rozporu. V ní je totiž dovozeno, že mají-li osoby dle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále jen „prováděcí rozhodnutí 2022/382“), právo zvolit si hostitelský členský stát, a nebude-li současně vůči nim uplatněn čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, pak z toho vyplývá rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU, jinak by výluka z aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně postrádala smysl.
23. Soud neshledává, že by tyto závěry Nejvyššího správního soudu byly rozporné se smyslem a účelem směrnice o dočasné ochraně. Směrnice o dočasné ochraně sice skutečně blíže neupravuje případy druhotného pohybu mimo žalovaným citovaný čl. 15 a 26, to ovšem neznamená, že by druhotný pohyb sama zakazovala.
24. Žalovanému lze přisvědčit, že členské státy mohou přijmout úpravu nad minimální standard směrnice. Aplikace přerozdělovacího mechanismu dle čl. 26 směrnice o dočasné ochraně ani v případě možnosti volného výběru členského státu pro účely druhotného pohybu přitom není omezena, když aplikace daného mechanismu je na základě čl. 26 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně beztak odvislá od souhlasu dotčených přemísťovaných osob – uvedené ustanovení by postrádalo smysl, pokud by čl. 26 směrnice o dočasné ochraně bylo možné aplikovat i bez souhlasu přemísťovaných osob, protože ty by se v takovém případě mohly vrátit nazpět. Článek 15 směrnice o dočasné ochraně sice při otevření možnosti druhotného pohybu není příliš potřebný, je ale nutné zohlednit, že se jedná o obecný minimální standard. Prováděcí rozhodnutí 2022/382 i prováděcí rozhodnutí 2025/1460 se nadto k druhotnému pohybu držitelů dočasné ochrany vyjádřila v tom smyslu, že je na základě dohody států vyloučena aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně – uvedený postup fakticky a v souladu s čl. 11 směrnice o dočasné ochraně prakticky vyprázdnil povinné slučování rodin dle čl. 15 směrnice o dočasné ochraně, protože generální výluka jakékoliv aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně má za faktický následek nutnost otevřít druhotný pohyb napříč členskými státy nejen fakticky, ale rovněž i legálně.
25. Žalovaný dovozuje neexistenci práva na druhotný pohyb z aktualizovaného znění recitálu prováděcího rozhodnutí 2025/1460, konkrétně z recitálů (5) a (6).
26. Podle recitálu (5) Prováděcího rozhodnutí 2025/1460 „[v] souvislosti s aktivací směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice {směrnice 2001/55/ES} na osoby, které požívají dočasné ochrany v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přesouvají bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak“.
27. Podle recitálu (6) Prováděcího rozhodnutí 2025/1460 „[s] ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.“.

28. Žalovaný však uvedené recitály dezinterpretuje, je-li přesvědčen o tom, že uvedená ustanovení *a priori* vylučují právo druhotného pohybu. Recitály sice upřesňují, jak by mělo být prováděcí rozhodnutí 2022/382 interpretováno, výslovně ale nezakotvují, že by jednou udělená dočasná ochrana automaticky znamenala zákaz poskytnutí dočasné ochrany v jiném členském státě. Recitál (6) lze totiž bez problému interpretovat tak, že se tím aprobehuje již SDEU přijatý závěr ve věci *Krasiliva*, že členské státy mohou odeprít dočasnou ochranu u osoby, která již disponuje dočasnou ochranou v jiném členském státě, přičemž se takto udělené dočasně ochrany nehodlá vzdát. Recitál (5) pak upřesňuje, že se výluka aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně nevztahuje na osoby, které požívají dočasně ochrany v jiném členském státě, přičemž se bez povolení přesouvají na území jiného členského státu, což lze interpretovat tak, že se výluka čl. 11 nevztahuje na osoby, které požívají dočasnou ochranu v jednom členském státě, ale snaží se fakticky pobývat ve druhém členském státě. Ani v jednom recitálu se tudíž neřeší explicitně situace, které jsou primárním průvodním jevem druhotných pohybů v ČR, tj. situace, kdy ukrajinský uprchlík již nepožívá výhod plynoucích z dočasné ochrany v určitém členském státě, protože se této ochrany vzdal, či mu byla ukončena jinak, načež si požádá o udělení dočasné ochrany v ČR. Shora popsané situace se explicitně vyjadřují pouze k případům, které ovšem i dle judikatury SDEU i Nejvyššího správního soudu nebyly dovolené, tj. k případům, kdy se ukrajinský uprchlík domáhá získání dočasné ochrany souběžně ve větším počtu členských států.
29. Z prováděcího rozhodnutí 2025/1460 ani ze zákona č. 65/2022 Sb. tudíž nevyplývá závěr žalovaného, že ukrajinský uprchlík, který požádal o dočasnou ochranu v určitém členském státě EU, již může nadále úspěšně čerpat dočasnou ochranu výlučně v tomto členském státě. Byť žalovaný takto konstantně interpretuje § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., v rámci soudního přezkumu je mu tato interpretace opakovaně vytýkána jako vadná.
30. Soud konstatuje, že důvod pro vrácení žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. představuje toliko sloučení a reformulaci důvodů dle písmen c) a d) téhož odstavce, přičemž vede ke stejným důsledkům pro žadatele o dočasnou ochranu. Jediná změna spočívá v tom, že možnosti aplikovat tento postup má předcházet oznámení žalovaného dle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. určené Evropské komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob.
31. Ani tento nový důvod tak podle názoru zdejšího soudu nemůže zvrátit bytelné základy dubnové judikatury. Není zřejmé, proč by oznámení o riziku vyčerpání kapacit mělo mít vliv na judikaturou dovozené závěry o možnosti druhotného pohybu držitelů dočasné ochrany. NSS tuto možnost dovodil z čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí 2022/382 a současného vyloučení aplikace č. 11 směrnice o dočasné ochraně. Na tom se nic nezměnilo, změnila se pouze vnitrostátní úprava, která však musí být v souladu s právem EU (viz rozsudek zdejšího soudu z 24. 10. 2025, čj. 15 A 128/2025-19, bod 26). Žalovaný nemůže využitím nového důvodu vázaného na tutéž podmínku, kterou soudy opakovaně odmítly, nadále plošně odmítat žádosti pro jejich nepřijatelnost namísto jejich věcného posouzení v řízení.
32. Oznámení dle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. určené Evropské komisi se svou povahou blíží oznámení dle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně. Jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU. Jedná se tedy

o politický akt, z něhož nelze dovozovat legislativní důsledky (překonání judikturních závěrů), tj. ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Rozdíl obou citovaných právních úprav spočívá v zásadě jen v tom, že § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. hovoří o riziku vyčerpání kapacit, zatímco čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně až o překročení kapacit.

33. Z pohledu soudu tak § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. představuje zakotvení institutu, který už v právu EU existuje, ovšem způsobem, jenž je v rozporu se směrnicí o dočasné ochraně. Z ní totiž neplyne, že by oznámení členského státu o tom, že byla překročena jeho kapacita pro přijetí osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu, mělo jakékoli důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu. V případě § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. ani nedošlo k překročení kapacity, pouze to hrozí, jedná se tedy o méně závažný stav, než který předvídá směrnice o dočasné ochraně.
34. Nadto soud poukazuje na to, že § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. arbitrárně rozlišuje mezi těmi žadateli, kteří žádají o dočasnou ochranu poprvé, a těmi, kteří se dožadují svého práva druhotného pohybu. Dopady tohoto postupu pak nedůvodně tíží zejména ty žadatele, kteří k datu podání žádosti již (nadto z vlastní vůle) nedisponovali povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státu.
35. Měl-li zákonodárce v úmyslu překonat závěry judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. stenoprotokol 140. schůze PSP ČR ze dne 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy), pak k tomu tímto způsobem z výše uvedených důvodů dojít nemohlo. Zatímco závěry dosavadní judikatury bezvýhradně platí pro první podmínku dle § 5 odst. 1 písm. f), druhá podmínka spočívající v oznámení dle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. není ve světle práva EU sama o sobě způsobilá založit nepřijatelnost žádosti.
36. Žalovaný tudíž v této věci nepostupoval v souladu s právem, jak bylo vyloženo ve shora citované judikatuře Nejvyššího správního soudu, jejíž závěry jsou plně aplikovatelné i na § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. Nejvyšší správní soud dovodil, že druhotný pohyb osob ve smyslu § 3 zákona č. 65/2022 Sb. je přípustný za podmínky, že takové osoby nepožívají ve stejný moment dočasné či mezinárodní ochrany ve více než jednom členském státě EU, a že o žádosti o dočasnou ochranu je nutné vést řádné správní řízení. Jelikož tyto závěry nezpochybňuje ani přijaté prováděcí rozhodnutí 2025/1460, měl žalovaný vyjít z jím zjištěné skutečnosti, že žalobkyně již dočasnou ochranou v Estonsku nedisponuje. V takovém případě na ni nelze vztáhnout § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., a tedy ani § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. Cílem zákona č. 65/2022 Sb. dle náhledu soudu nebylo zamezit ukrajinským uprchlíkům přístup k dočasné ochraně, pokud nejsou pod mezinárodní či dočasnou ochranou některého z členských států EU. Takový postup by buďto nutil uprchlíky vracet se do země původu, což není možné v důsledku panujícího válečného konfliktu, nebo pobývat na území ČR bez pobytového oprávnění či se pokusit získat dočasnou či mezinárodní ochranu v jiném členském státě EU. Obě tato řešení jsou nežádoucí – právní řád nelze vykládat restriktivně, aby docházelo k systematickému nárůstu počtu osob bez pobytového oprávnění v ČR, stejně jako není možné, aby byli uprchlíci bez právního titulu *de facto* nuceni opustit území ČR. Takový postup by nadto obcházel dohodnutou neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Byť žalovaný uzavírá, že zákon č. 65/2022 Sb. i evropské předpisy zakládají pouze možnost opětovně požádat o dočasnou ochranu v členském státě, v němž již v minulosti byla žadateli dočasná ochrana udělena, tento závěr žalovaného nevyplývá ze shora uvedených předpisů, ani není opodstatněný v teleologické rovině.

37. Žalovaný měl tedy ověřit, zda žalobkyně disponuje dočasnou ochranou v některém z členských států, a pokud tomu tak není, bylo jeho povinností žalobkyni dočasnou ochranu udělit. I v případě, že by žalovaný zjistil, že žalobkyně disponuje dočasnou ochranou v jiném členském státě, měl ověřit, zda daný členský stát nespojuje s přiznáním dočasné ochrany v jiném státě EU *ex lege* zánik jím udělené dočasné ochrany analogicky k § 5 odst. 8 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb., a pokud by tomu tak nebylo, měl žalobkyni poučit o možnosti zneplatnění své případně stále existující dočasné ochrany v jiném členském státě, jelikož není v souladu s právními předpisy možné souběžně požívat dočasnou ochranu ve více státech EU. Protože takto nepostupoval, jednal nezákonně.

V. Závěr a náklady řízení

38. Lze uzavřít, že žalovaný se svým postupem, kdy vrátil žalobkyni její žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou, dopustil nezákonného zásahu a stále se jej dopouští tím, že žádost žalobkyně věcně neposoudil. Soud tudíž shledal žalobu důvodnou, a proto prvním výrokem rozsudku určil, že tvrzený zásah je nezákonný. Druhým výrokem rozsudku pak soud zakázal žalovanému, aby pokračoval v porušování práv žalobkyně a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu.
39. Právní názor vyslovený v tomto rozsudku je pro žalovaného závazný. Závaznost výroku rozsudku plyne přímo ze zákona (§ 54 odst. 6 s. ř. s.). Platí přitom, že rozsudek je individuální právní akt, jímž soud vrchnostenským způsobem vyslovuje svůj právní názor; tato forma rozhodnutí je tudíž závazná jako celek (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Afs 67/2008-112). Nejvyšší správní soud též vysvětlil, že výrok rozsudku ve věci žaloby proti nezákonnému zásahu „je třeba vykládat v návaznosti na odůvodnění rozsudku“ (srov. rozsudek NSS ze dne 1. 12. 2022, č. j. 6 As 237/2021-56). V bodě 33 právě citovaného rozsudku je vysvětleno, že zavázal-li správní soud žalovaného k určitému postupu za určitých podmínek, je žalovaný povinen se tohoto postupu držet. Opačný závěr by popíral smysl a význam zásahové žaloby.
40. Soud nerozhodoval o návrhu žalobkyně na vydání předběžného opatření, neboť o žalobě samotné rozhodl před uplynutím lhůty, v níž je povinen o takovém návrhu rozhodnout (§ 36 odst. 3 s. ř. s.) Smyslem předběžného opatření je pouze zatímní úprava poměrů účastníků po dobu trvání řízení o žalobě, a proto o takovém návrhu nelze rozhodovat v momentě, kdy je řízení o žalobě ukončeno.
41. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Ve věci byla úspěšná žalobkyně, která ale žádné důvodně vynaložené náklady netvrdila a ani nedoložila. Od soudního poplatku byla žalobkyně osvobozena *ex lege* dle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den.

Zmeškání

lhůty

k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 4. prosince 2025

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu